

A la vora del mar

Una expressió com *a la vora del mar* admet dues interpretacions, generalment coincidents, però que en alguns casos poden presentar una certa divergència. Efectivament, hom pot interpretar *a la vora del mar* com un grup nominal, anàleg, per exemple, a *l'entrada del castell*, en què el mot principal o nuclear és el substantiu *vora*, determinat pel complement de nom *del mar*, o bé com un grup format pel nom *mar* introduït per la locució prepositiva *a la vora de*. En el primer cas, *a la vora del mar* equival a *a la riba del mar* i en el segon equival a *prop del mar*. Com hem dit, les dues interpretacions possibles són generalment coincidents perquè, naturalment, la riba del mar mai no n'és lluny sinó forçosament a la vora i, per tant, tots dos significats es confonen en un de sol. Però en algun cas especial pot convenir al parlant de marcar una diferència, és a dir, de fer únicament possible una de les dues interpretacions, cas en què pot recórrer a les dues expressions equivalents que hem indicat: *a la riba del mar* i *prop del mar*. D'uns que fan camí des de terra endins cap a la costa es pot dir, per exemple, que ja són prop del mar sense que hagin arribat a la riba.

El substantiu *vora*, que té la mateixa etimologia que el seu equivalent castellà «orilla», ja que la seva *v* no és etimològica, a causa del

seu significat, «part extrema d'una superfície que toca una de les línies que la limiten», s'ha gramaticalitzat fàcilment: ha esdevingut una preposició concurrent de *prop* i ha originat la locució adverbial *a la vora* i les locucions *a la vora de* i *vora de*, totes elles amb el mateix valor. Aquestes són, almenys, les que reconeixen els diccionaris. Notem que amb l'ús de *vora* o bé de *vora de* es pot també aconseguir, parlant del mar, d'un riu, d'un llac, la mateixa precisió de significat que amb el mot exclusivament gramatical *prop*: Hom pot distingir entre *vora el llac* i *a la riba del llac*.

Hom sol indicar que la preposició *vora* i les locucions *vora de* i *a la vora de* equivalen a *prop de*, però els exemples amb què s'il·lustra aquesta equivalència són exclusivament locutius; *vora teu*, *vora de la font*, *a la vora del mar*. I, tanmateix, *prop de* s'usa també amb valor temporal i quantitatiu: *prop de Nadal*, *prop de mil pessetes*, casos en què l'ús de *vora* o de les locucions que ha originat no és pas insòlit. Cal considerar que malgrat el valor originàriament locatiu d'aquests termes, el procés de gramaticalització que sofreixen els ha de dur indefectiblement a l'expressió d'aquells altres valors.